

СТ А Н О В И Щ Е

От доц. д-р Биляна Йорданова, член на научно жури за присъждане на
ОНС “Доктор” Професионално направление 3.2. Психология, Социална
психология

На дисертационния труд: „Съвременното повествование: Отвъд
изчерпвания смисъл на съдържанието“

С автор: Валерия Валериева Ружина – докторант в Катедра Социална,
организационна, клинична и педагогическа психология към Философски
факултет на СУ „Св. Климент Охридски“

1. ОБЩО ПРЕДСТАВЯНЕ НА ПРОЦЕДУРАТА И ДОКТОРАНТА

Процедурата и представеният комплект материали са в съответствие с изискванията на ЗРАСРБ и Правилника за неговото приложение, както и с Правилника за развитие на академичния състав на СУ „Св. Климент Охридски“. Валерия Ружина е изпълнила всички дейности от индивидуалния си план и е отчислена с право на защита.

Автобиографията на Валерия Ружина представя изключително впечатляващ профил, който съчетава дълбоки академични познания и практически опит в динамичната сфера на автоматизацията на бизнес процеси.

Образователният фон на Валерия е впечатляващ, започвайки от Втора английска езикова гимназия „Томас Джеферсън“, през бакалавърска и магистърска степен по психология и завършвайки с настоящото си обучение като докторант по социална психология в СУ „Св. Климент Охридски“. Нейните изследвания в сферата на глобалните културни тенденции и социалните влияния показват дълбочината на мисленето ѝ и способността да анализира сложни социални явления. Завършването с отличие на всички образователни нива е доказателство за нейния труд и отдаденост.

Допълнителната квалификация на Валерия в сферата на софтуерното разработване и управлението на проекти я прави ценен актив за всяка

организация, стремяща се към иновации и ефективност. Нейният интерес към литературата и езиковите познания, съчетан с опит в редакция и консултантски услуги, показва, че Валерия е не само технически ориентирана, но и креативна личност, способна да предава и комуникира идеи по ефективен начин.

В заключение, автобиографията на Валерия Ружина е вдъхновяваща и показва, че тя е не само талантлив професионалист, но и личност с широки интереси и способности, която би могла да допринесе значително за всяка организация или проект, с които се ангажира.

2. АКТУАЛНОСТ НА ПРОБЛЕМА

Дисертацията на Валерия Ружина, озаглавена „Съвременното повествование: Отвъд изчерпвания смисъл на съдържанието“, предлага задълбочено изследване на историята на повествованието, неговата роля в обществото и влиянието му върху културата и индивидуалното съществуване. В основата на анализа стои твърдото убеждение, че историите не само обогатяват нашето разбиране за света, но също така формират социалната същност и културната идентичност на обществото.

Дисертационният труд представлява значимо и актуално изследване в контекста на психологическата наука. Работата на Ружина не само обогатява теоретичната база на анализа на повествованието, но и подчертава неговата роля като основен инструмент за разбиране на индивидуалната и социалната психология.

Ключовият акцент в дисертацията е върху взаимодействието между историите и човешката психика, което е особено актуално в съвременния свят, изпълнен с информация и различни наративи. Ружина аргументира, че повествованието не е просто форма на изразяване, а основополагаща част от нашето психично функциониране, която влияе на начина, по който възприемаме реалността, формираме идентичността си и взаимодействаме с другите. Чрез задълбочен анализ на различни примери от литературата,

киното и медиите, авторката показва как историите оформят не само личните ни нагласи, но и колективната ни културна идентичност.

Дисертацията е особено релевантна в контекста на съвременните социални и психологически предизвикателства, пред които е изправено обществото. Времето, в което живеем, е белязано от множество конфликти и кризи на идентичността, и именно тук ролята на повествованието става ключова. То предоставя рамка, в която индивидите могат да се свързват помежду си, да разбират различията и да търсят общи значения. Ружина подчертава, че историите не само че отразяват реалността, но също така имат силата да я променят.

В заключение, дисертацията на Валерия Ружина е не само научен труд с висока теоретична стойност, но и практическо ръководство за разбирането на сложността на човешкия опит в контекста на съвременната психология. Актуалността на темата, дълбочината на анализа и иновативният подход към психологическите аспекти на повествованието я правят важен принос за научната общност.

3. ХАРАКТЕРИСТИКА НА ДИСЕРТАЦИОННАТА РАЗРАБОТКА

Във въведението Ружина поставя основния контекст на своето изследване, акцентирайки на неразривната връзка между историите и човешкото съществуване. Чрез умело написан текст, авторката подчертава, че историите са основен инструмент за социализация и културна идентификация, които не само предават знания и опит, но и оформят нашите възприятия за реалността. Този подход е особено важен в светлината на съвременните културни и социални предизвикателства, пред които сме изправени.

Първата глава на дисертацията предлага задълбочен преглед на развитието на повествованието, разглеждайки силата на историите и техните основни структурни елементи, като тропи, теми, архетипи и герои. Ружина използва примери от различни култури и епохи, за да демонстрира как историите еволюират и как взаимодействат с човешкия опит. Тя

аргументира, че историите са не само средство за забавление, но и основа за социално учене и предаване на морални ценности.

Чрез призмата на критическата психология авторката анализира как историите формират убеждения и възприятия, като подчертава емоционалната им сила. Този аспект е особено важен, тъй като разкрива как историите могат да бъдат използвани за манипулация и контрол, но също така и за утвърждаване на социална справедливост и индивидуална свобода.

Втората глава разглежда ролята на протагониста и злодея в съвременните наративи. Ружина изследва как образите на героите и антагонистите не само движат сюжета, но и отразяват социалните и културни нагласи на обществото. Тя подчертава, че изборът на протагонисти и антагонисти е не само литературен, но и политически и социален акт, който има дълбоко влияние върху начина, по който възприемаме света и себе си.

Ружина акцентира, че разнообразието на героите в съвременната литература и медии отразява стремежа към инклузивност и представителност, като по този начин предизвиква традиционните стереотипи и предразсъдъци. Тази част от дисертацията е особено актуална в контекста на съвременните социални движения за равенство и права на малцинствата.

Третата глава на трудът разглежда взаимодействието между историите и обществото, акцентирайки на начина, по който културният контекст влияе на повествованието и обратното. Ружина анализира как историите могат да бъдат използвани като средство за социална промяна, но също така и като инструмент за поддържане на статус кво. Тя подчертава необходимостта от критично мислене и осъзнаване на влиянието на медиите върху обществото, което е от съществено значение в епохата на информацията.

Чрез примери от съвременната литература и кино, авторката показва как историите могат да бъдат средство за социална критика и как те предизвикват обществените нагласи и ценности. Тази част от дисертацията е

особено важна за разбирането на ролята на изкуството в съвременния свят и как то може да служи като катализатор за промяна.

В заключителната част на дисертацията, Ружина обобщава основните си изводи, подчертавайки, че историите играят ключова роля в изграждането на социални и културни идентичности. Тя призовава за критично отношение към съдържанието и формата на повествованията, като подчертава, че свободата на изразяване и креативността са съществени за развитието на изкуството.

Дисертационният труд на Валерия Ружина се характеризира със значителни и разнообразни подходи, които успешно обединяват различни дисциплини и предлагат нови перспективи за анализ на социални и културни въпроси. Дисертацията ѝ представлява задълбочено изследване на връзката между изкуството, литературата и критическата психология, което е особено важно за разбирането на социалните явления в съвременния контекст.

4. НАУЧНИ ПРИНОСИ

Първо, анализът на тясната връзка между историята и психологията, изкуството и науката предоставя нови рамки за интерпретация на културните текстове и явления. Чрез примери от литературата и културата, Ружина успява да подкрепи своите заключения с конкретни доказателства, което добавя валидност на нейните аргументи.

Второ, разглеждането на актуални теми като глобализацията, културната война и медийната свобода в контекста на критичния анализ показва способността ѝ да интегрира съвременни проблеми и да ги поставя в исторически и социален контекст. Този подход не само че е обективен, но също така е важен за разбирането на динамиката на съвременните социални процеси.

Трето, обединяването на различни научни дисциплини – философия, културология, антропология, филология и психология – позволява на Ружина да изгради многопластов анализ, който е както дълбок, така и

широкообхватен. Тази интердисциплинарност е рядкост в българската академична среда и е ценен принос към научния дискурс.

Накрая, уникалният подход на Ружина, който комбинира теорията на изкуството и психологията, открива нови хоризонти за изследване в българската наука. Тя не само обогатява академичния набор от трудове, но и предлага нови методи за анализ, които могат да вдъхновят бъдещи изследвания.

5. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА МИНИМАЛНИТЕ НАЦИОНАЛНИ ИЗИСКВАНИЯ

Валерия Ружина успешно е изпълнила минималните национални изисквания за придобиване на образователната и научна степен "доктор" чрез представяне на значителен научен принос в областта на критическата психология и изкуствознанието. В рамките на своята дисертация, тя е разработила темата "Ефекти на популярните разкази и истории върху общественото развитие", която е подкрепена от редица публикации, които демонстрират значимостта на изследванията на Ружина и нейния принос към научната общност, което е от съществено значение за успешното ѝ завършване на докторската програма.

По отношение на дисертацията, автореферата и представените публикации няма установено наличие на плагиатство.

6. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

В заключение, научните приноси на Валерия Ружина представляват важен и иновативен елемент в българската академична общност, като предлагат нови перспективи и подходи за разглеждане на сложни социални и културни въпроси. Работата на Валерия Ружина не само обогатява съществуващата теоретична база, но и предоставя практически приложения, които могат да бъдат внедрени в различни социални контексти. Нейните изследвания по социална психология осветляват важни аспекти от взаимодействието между индивидите и обществото, като същевременно предлагат нови инструменти за анализ на социалните явления.

В допълнение, Валерия Ружина демонстрира уникален подход в своите изследвания, като успешно интегрира различни теоретични рамки и методологии, за да предложи цялостно разбиране на темите, които разглежда. Чрез своята работа, тя не само че допринася за развитието на научната област, но и вдъхновява нови поколения изследователи да продължат да разглеждат сложността на човешкото поведение и социалните взаимодействия.

Тези аргументи са основание убедено да гласувам с „ДА“ и да предложа на уважаемото научно жури да присъди образователната и научна степен „доктор“ на Валерия Валериева Ружина в област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки, ПН 3.2. Психология, Социална психология.

Дата:

Становище от:

/доц. д-р Б. Йорданова/